

BERETNING

LÆRERE I DANSK SOM ANDETSPROG

29. september 2017

Indhold

1. Indledning	3
2. Sektionen	3
2.1 Sektionsbestyrelsen _____	3
2.2 Medlemsudviklingen _____	4
3. Sektionsbestyrelsens arbejde	4
3.1 Sektionsbestyrelsen _____	4
3.2 Sektionens pædagogisk Arbejde _____	5
3.2.1 Pædagogisk udvalg _____	5
3.2.2 Fokus _____	7
3.2.3 FVU _____	7
3.2.5 Uddannelsen til lærer i dansk som andetsprog _____	8
3.4 Andre opgaver for bestyrelsen _____	9
3.4.1 Uddannelse af tillidsrepræsentantsuppleanter _____	9
3.4.2 Uddannelsespuljen _____	9
3.4.3 Kommunikation _____	9
4. Løn- og ansættelsesforhold	10
4.1 Overenskomstforhold og –fornyelser _____	10
4.1.1 OK 15 - Kommunal _____	10
4.1.2 OK15 – FOAS _____	11
4.1.4 UCplus _____	11
4.1.3 A2B _____	12
4.2 Sager _____	12
4.2.1 Udlicitering _____	12
4.2.1.1 Udlicitering i Ringkøbing-Skjern	13
4.2.1.2 Udlicitering i Esbjerg, Varde og Vejen.....	13
4.2.1.3 Udlicitering i Tønder	14
4.2.1.4 Aktuelle og kommende udbud	14
4.2.2 Problemer med Løn i Kbh _____	15
4.2.3 Problemer med overførsel af overarbejde i Frederikshavn _____	15
4.2.4 Problemer med løn i Kolding _____	15
5. Uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik	16
5.1 Lovgivning og høringsvar _____	17
6. Afsluttende bemærkninger	17

1. Indledning

De største begivenheder og sejre i de tre år, der er gået, er overenskomstdækningen af UCplus og A2B. Nu er alle sprogcentre overenskomstdækkede, og evt. nye aktører har hermed fået et kraftigt vink, om at man har overenskomst med Uddannelsesforbundet, hvis man vil drive sprogcenter.

Vi har overenskomst med KL, som også dækker en række selvejende sprogcentre, med FOAS for Lærdansk og oplysningsforbundenes sprogcentre, med Dansk Industri for UCplus og med Dansk Erhverv for A2B. I alle 4 overenskomster koster en lærer nogenlunde det samme at have ansat, så overenskomsterne kan ikke bruges som konkurrenceparameter.

2. Sektionen

2.1 Sektionsbestyrelsen

Nu består bestyrelsen af:

- Anna Konstantelos Birke, formand
- Jørgen Fick Andersen, næstformand
- Dorthe Hecht
- Kaj Marx
- Finn Milling
- Aksel Lindballe
- Charlotte Rye

Som følge af samarbejdsaftalen mellem Dansk Magisterforening og Uddannelsesforbundet har DM's Sektion 45 mulighed for at være repræsenteret i bestyrelsen med to observatører. Elvira Sørensen har posten.

Bestyrelsen deler arbejdsopgaver og ansvarsområder imellem sig. FX formand for pædagogisk udvalg, FVU og ordblindeområdet.

Bestyrelsen holder 4 heldagsmøder om året, derudover er der holdt et årligt møde mellem sektionsbestyrelsen og regionsklubbestyrelserne i hver af de 5 regioner. Regionsbestyrelserne udgøres af de valgte tillidsrepræsentanter i regionen. På disse møder er den direkte forbindelse mellem sektionsbestyrelsens medlemmer og tillidsrepræsentanterne etableret, og bl.a. på baggrund af disse møder formulerer sektionsbestyrelsen sin politik.

Sektionsformand Anna Konstantelos Birke har i perioden været frikøbt 60 % af Uddannelsesforbundet og sektionen har suppleret med 10 %. Næstformand Jørgen Fick Andersen har et fast frikøb på 20 % for sektionens midler. Kaj Marx har i perioden haft et fast frikøb på 5 % til at varetage opgaven som kasserer for sektionen. Formand for pædagogisk udvalg, Dorthe Hecht, har været frikøbt 10 % Øvrige medlemmer af bestyrelsen har været ad hoc frikøbt til konkrete opgaver for sektionens midler.

Sekretariatsbetjeningen af sektionsbestyrelsen har i perioden været varetaget af konsulent Jette Gade.

Ud over arbejdet i selve sektionsbestyrelsen, har sektionens formand og forskellige bestyrelsesmedlemmer repræsenteret sektionen i forskellige organer. En oversigt over repræsentationer vedlægges som bilag 1.

2.2 Medlemsudviklingen

Medlemsudvikling for perioden 1.august 2014 - 1.august 2017 –
Sektionen for andetsproglærere

Dato	Fuldtid	Deltid	Ledige	I alt	Ændring	Ændring %	DM	incl.DM	B-medl.
1.8.14	1100	37	38	1175			47	1222	60
1.8.15	1211	42	28	1281	106	8,3	46	1327	56
1.8.16	1434	42	21	1497	216	14,4	45	1542	65
1.8.17	1437	42	38	1517	20	1,3	46	1563	65

Sektionen har i perioden oplevet først en markant stigning i medlemstallet og derefter en stabilisering, så medlemstallet set over perioden er gået ganske pænt op.

Vi må forvente at medlemstallet har toppet og vil falde, som følge af det faldende antal flygtninge og de stadige besparelser, men vi skal fortsat arbejde på at have en høj organisationsprocent.

En gruppe medlemmer er medlem via en samarbejdsaftale med DM. Der er tale om en lukket gruppe af lærere, der antalsmæssigt har været meget stabil over perioden.

Ved oprettelsen af Uddannelsesforbundet blev det gjort muligt at være medlem af en anden sektion end den, man er medlem af pga. sit overenskomstforhold. På sektionens område er dette interessant for lærere, der er ansat på fx daghøjskole-, erhvervsskole- eller VUC-overenskomst mv. Disse lærere har på den måde mulighed for at være med i sektionen for lærere i dansk som andetsprog som B-medlemmer, selvom de arbejder på en anden overenskomst. Sektionsbestyrelsen arbejder for, gennem samarbejde med sektioner og foreninger i forbundet at sikre ensartede vilkår også for lærere i Dansk som andetsprog som arbejder på andre af forbundets områder.

3. Sektionsbestyrelsens arbejde

3.1 Sektionsbestyrelsen

En del af bestyrelsens arbejde er beskrevet under andre punkter.

Sektionen har søgt at påvirke de dagsordener, der er vigtige for os ad mange kanaler. Det politiske system og dermed ministeriet, tager os ikke med i arbejdsgrupper og udvalg. Siden

Anders Fogs kulturkamp mod eksperter og meningsdannere, er det blevet legitimt ikke at søge råd hos dem, der har den daglige indsigt i området, så vi må aktivt presse os ind i udvalget og søge at påvirke dem, der bliver lukket ind i arbejdet.

Lokale dagsordener har vi påvirket ved direkte henvendelse til embedsværket eller politikere i kommunerne eller via lokalpressen. I perioden har vi haft 8 indlæg eller er citeret i lokalaviser og 3 i landsdækkende aviser.

3.2 Sektionens pædagogisk Arbejde

3.2.1 Pædagogisk udvalg

Pædagogisk Udvalg er et udvalg nedsat af sektionsbestyrelsen, og arbejder med de pædagogiske problemstillinger, som sektionsbestyrelsen finder relevante.

Udvalget mødes 4 gange om året og består af 7 medlemmer.

Udvalgets medlemmer 2017:

- Anna Konstantelos Birke, Formand for Sektionen Dansk som Andetsprog
- Dorthe Hecht, bestyrelsesmedlem og formand for pædagogisk udvalg. CBSI sprogcenter, København
- Isabel Ising, AOF Fåborg-Midtfyn
- Susanne Toft, Køge Sprogcenter, Redaktør af Fokus
- Thomas Vigh, Randers Sprogcenter, region midt
- Henrik Holm Sandbye, Vestegnens Sprog og Kompetencecenter, region hovedstaden
- Ledig plads

Tina Bøgehøve, leder af uddannelses og arbejdsmarkedspolitisk enhed i Uddannelsesforbundet har deltaget på flere af møderne.

Det er vigtigt for sektionsbestyrelsen at repræsentanterne i udvalget er repræsentative for så mange regioner som muligt. Intentionen med det er at brede den til hver tid aktuelle pædagogiske dagsorden ud til medlemmerne via regionsmøderne.

Det er repræsentanterne fra de regionale netværks opgave at brede drøftelserne i det pædagogiske udvalg ud i regionerne og melde tilbage til udvalget om, hvordan medlemmerne forholder sig til aktuelle pædagogiske problemstillinger.

Sektionsbestyrelsen udvikler herefter politik på baggrund af tilbagemeldingerne.

Det er af afgørende betydning for sektionsbestyrelsen og sektionsformanden at få de fagprofessionelle tilbagemeldinger for at være klædt på til at kunne udtale sig og handle i politiske sammenhænge og for udviklingen af den fagprofessionelle politik.

Faget Dansk som Andetsprog har i de seneste år været udsat for en aggressiv privatisering og udlicitering, som endnu ikke er set i forhold til andre skoleformer. Dansk som Andetsprog er en skoleform på linje med gymnasiet og folkeskolen, og der er lovkrav til lærernes

uddannelse. Vi er de første, som udsættes for en voldsom privatisering, hvilken Skoleform bliver den næste?

Med både en kommunal og 3 private overenskomster på vores område, de regionale forskelle, forskelle i kursistsammensætning og meget forskellige arbejdstidsaftaler er det afgørende at vi sammen sætter lys på den fælles fagprofessionelle dagsorden.

Det pædagogiske udvalg har arbejdet med fokus på kvalitet i undervisningen og har været aktive i forhold til at få pædagogikken på dagsordenen, også til de fælles TR-dage.

Formanden for pædagogisk udvalg deltager sammen med sektionsformanden i følgegruppen i Undervisningsministeriet vedrørende lærernes efteruddannelse i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, v. Konsulent Susanne Hvidtfeldt, Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Derudover har de deltaget i udvalget vedrørende uddannelsen til lærer i Dansk som Andetsprog, DPU, Institut for Uddannelse og Pædagogik, Aarhus Universitet.

Udvalget har sat kvalitet i undervisningen på dagsordenen og blandt andet arbejdet med følgende pædagogiske problemstillinger set i lyset af stigende privatisering:

- Tilbudte antal af lektioner på landsplan
- Forskelle i antal tilbudte lektioner, skole eller region
- Danskuddannelse 1
- Holdstørrelser
- Modulsamlæsning
- Danskuddannelseskift
- FVU i danskuddannelserne, hvad laver FVU der?
- FVU 0
- Visitation og den lærerfaglige pædagogiske vurdering
- Vejledning
- Brug af frivillige i undervisningen

Det pædagogiske udvalg har deltaget i Den Nordiske Alfa-konference under Alfarådet afholdt i Sverige og i Helsingør.

Formanden for det pædagogiske udvalg har også været primus motor i at arrangere de årlige TR-dage, når der har været pædagogisk og uddannelsespolitisk indhold.

Formanden for det pædagogiske udvalg har i valgperioden i 2 omgange deltaget i en arbejdsgruppe under ministeriet, som planlagde og arrangerede ministeriets årlige lærerkonference. Sidst var det konferencen om traumatiserede.

I 2014 var den pædagogiske diskussion præget af kravet om Arbejdsmarkedsrettet Dansk. Hele organiseringen af og den pædagogiske udfordring i undervisningen var til stadighed til diskussion. I september afholdt KL en konference i Vejle, hvor også det kommunale tilsyn var på dagsordenen. Forsøg med FVU-trin 0 blev igangsat og udvalget havde besøg af Lars Lindahl, som er tovholder på forsøget i UVM.

I 2015 arbejdede udvalget med at undersøge kvalitetstab som følge af udlicitering. Herunder holdstørrelser, lektionstal, hvor meget undervisning skemalægges med studiecenter, glidning mellem DU'erne i visitationen, 3-årsreglen, hvor gives dispensation og på hvilket grundlag. Udvalget beskæftigede sig endvidere med branchepakker og de pædagogiske erfaringer, der var på det område.

I 2016 fyldte branchepakkerne meget i den pædagogiske diskussion. Det var ligeledes i 2016, vi blev konfronteret med målstyret læring, synlig læring, Hattie m.m. Den helt store pædagogiske udfordring blev undervisningen af traumatiserede flygtninge. Der blev gennem følgegruppen i ministeriet iværksat en række efteruddannelseskurser, som blev søgt af mange lærere.

I 2017 blev der igen vedtaget en lovændring. Den nye lov indeholder en kraftig forringelse af uddannelsen til lærer i Dansk som Andetsprog. Uddannelsen halveres. Det er endnu ikke besluttet, hvad den kommer til at indeholde, ligesom evt. overgangsordninger for de lærere, der er i gang pt. med uddannelsen ikke er kendt. Kravet i den nye lov om praktik indenfor den første måned er en stor kvalitetsmæssig pædagogisk udfordring.

3.2.2 Fokus

Det pædagogiske udvalg udgiver sit eget pædagogiske skrift FOKUS. Redaktørerne af Fokus lægger et stort engagement i at lave det ene gode nummer efter det andet. Fokus udkommer nu 2 gange om året, og mange kolleger, forskere og andre med indsigt i vores område bidrager.

Redaktionen deltager i og rapporterer fra ministeriets årlige konference og den hvert andet årlige alfabetiseringskonference.

3.2.3 FVU

Charlotte Rye er sektionens ansvarlige for FVU. Hun sidder også i Uddannelsesforbundets sammenslutning for FVU og OBU. Derudover sidder Eva Jahnsen som formand, Gitte Boe som næstformand, Mette Bjerger som kasserer samt som nævnt Charlotte Rye som sekretær.

I foråret 2017 var vi 319 medlemmer, hvilket er langt højere end det oprindelige mål.

Sammenslutningen arrangerer kurser og konferencer samt fyraftensmøder, reviderer politikpapirer samt holder medlemmerne ajour om, hvad der foregår på området gennem nyhedsbreve, som udsendes 4 gange årligt.

Fyraftensmøder er et nyt tiltag, hvor det første møde blev afholdt i Aarhus i samarbejde med AOF midt, hvor Mette Rask Bøgh, formand for opgavekommissionen for FVU fortalte om at udarbejde opgavesæt til prøverne. Dette møde var sådan en succes, så vi vil gentage mødet i foråret i København.

I 2015 besluttede regeringen, at FVU trin 4 nu kan være adgangsgivende til EUD på linje med Danskuddannelse 3 samt at FVU trin 4 ligesom Danskuddannelse 3 også kan give mulighed for at få dansk statsborgerskab, hvorimod FVU trin 2 og trin 3 kun kan give mulighed for at få permanent opholdstilladelse.

Men i takt med denne udvidelse af de muligheder, som FVU nu kan give adgang til, er der ikke sket en ændring af eksamensopgaverne eller eksamensformen. I modsætning til Danskprøve 3, hvor både de mundtlige og skriftlige færdigheder indgår i karaktererne, er det kun kursisternes læse- og skrivefærdigheder, som vurderes. Desuden bliver der ikke givet en karakter til prøverne, men kun bestået/ikkebestået og der er kun 1 censor, som vurderer prøverne. Sammenslutningen for FVU og OBU vil arbejde for, at der bliver arbejdet videre med denne problematik i Uddannelsesforbundet.

I 2015 blev der igangsat et FVU start hold for tosprogede som en forsøgsordning, som fortsatte hele 2016. Fra 2017 indgår FVU start nu på linje med de øvrige FVU trin, bortset fra at formålet med FVU start er at føre de mundtlige færdigheder op på et niveau, så deltagerne forventeligt kan få udbytte af deltagelse i FVU –læsning og/eller FVU-matematik, samt arbejdsmarkedsuddannelser. Den afsluttende prøve er frivillig og intern.

OBU/FVU sammenslutningen afholdt kursus og generalforsamling i september 2016, hvor fokus lå på undervisning af tosprogede i både OBU- og FVU-undervisningen.

Der afholdes kursus og generalforsamling igen i 2018, som allerede nu er under planlægning.

Der er udarbejdet et nyt politikpapir for OBU-området, som blev godkendt af Hovedbestyrelsen i januar 2016, og sammenslutningen er nu gået i gang med at udarbejde et nyt politikpapir for FVU.

3.2.5 Uddannelsen til lærer i dansk som andetsprog

Folketinget vedtog i forbindelse med finansloven for 2017, at uddannelsen til lærer i dansk som andetsprog skal halveres i omfang. Det blev vedtaget som en besparelse, selvom uddannelsen er 100% deltager betalt, og at staten dermed ikke betaler en øre. Vi er meget vrede over, at det blev vedtaget i huj og hast uden, at Uddannelsesforbundet blev inddraget overhovedet.

Uddannelsesforbundet har haft 2 pladser i den følgegruppe, som følger uddannelsen, men vi fik ikke plads i den gruppe i ministeriet, der arbejder med at udarbejde en ny uddannelse til lærer i dansk som andetsprog, som de eneste i følgegruppen. Arbejdet er endnu ikke færdigt.

I 2016 lavede vi en spørgeskema undersøgelse om uddannelsen, vi sendte den ud til deltagere på uddannelsen via deres tillidsrepræsentanter og fik mange svar. Vi har brugt svarene til en drøftelse med Århus Universitet om den kritik (negativ og positiv) som fremgik, og som indspark til arbejdsgruppen som skal give ministeriet et grundlag for den nye uddannelse.

3.4 Andre opgaver for bestyrelsen

3.4.1 Uddannelse af tillidsrepræsentantsuppleanter

Uddannelsesforbundets tillidsrepræsentanter er medlemmernes repræsentanter på de enkelte arbejdspladser og udgør dermed kernen i Uddannelsesforbundets decentrale struktur. For at styrke det arbejde mest muligt har vores sektion lavet forsøg med at lade suppleanterne deltage i de første moduler af TR-uddannelsen. Det forsøg er nu gjort permanent i det omfang der er plads på modulerne.

Nogle regionsklubber frikøber suppleanter til at deltage i visse arrangementer.

3.4.2 Uddannelsespuljen

Der er til stadighed afsat kr. 200.000 til uddannelse i en særlig uddannelsespulje. Hensigten er at give tillidsrepræsentanter, bestyrelsesmedlemmer mv. mulighed for efter- eller videreuddannelse. Mulighed som de i kraft af deres faglige hverv delvis har været afskåret fra. For at opnå støtte kræver det dog at andre finansieringsmuligheder er udtømte. Det er sektionsbestyrelsen, der suverænt tager stilling til eventuelle ansøgninger

3.4.3 Kommunikation

Uddannelsesforbundet udgiver nu både en TR-post og en medlemspost, som i perioden har undergået en stor layoutmæssig forvandling. Posterne målrettes til sektioner eller foreninger, så man hver især ser det, der menes at have interesse. Formand Anna Konstantelos Birke udsender 4-5 gange om året et nyhedsbrev i medlemsposten.

Derudover har både Anna Konstantelos Birke og Jørgen Fick Andersen besøgt sprogcentre og regioner for at se og tale med medlemmerne eller tillidsrepræsentanter. Det er især i forbindelse med udlicitering, at de lokale klubber beder om besøg.

Også udadtil har sektionens formand Anna Konstantelos Birke kommunikeret de forskellige problemstillinger, som medlemmerne i perioden har stået i. Der har været følgende indlæg i pressen:

- Sydkysten s. 54 08.07.2014: Forbund Blokerer nyt sprogcenter
- Vejle Amts Folkeblad 04.02.2015 Nu skal sprogcenterlærerne arbejde på dårligere vilkår (muligvis trykt under anden titel)
- Jyllands-Posten 01.02.2015 Fravær er ikke kun flygtninges ansvar, skrevet af Anna K Birke og Hanne Pontoppidan i fællesskab
- Uddannelsesbladet side 6-7 08.06.2015: Udliciteringer - Hvem skal sige hvis noget er galt
- JydskeVestkysten 13.04.2016: Sprogcentret i licitation

- Ekstra Bladet 23.08.2016: Kæmpe job-boom: Sprogskoler ansætter nye lærere i bundter
- JydskeVestkysten 05.02.2017: Sprogcenter. Lærerne bliver usikre
- JydskeVestkysten 06.02.2017: Lærernes fagforening er stadig rasende
- JydskeVestkysten 14.02.2017: A2B giver ikke sine undervisere samme løn, som deres kolleger får
- Fredericia Dagblad 15.05.17: Muffin-blokade: Sprogcenter og fagforening sætter sig sammen tirsdag
- Århus Stiftstidende 07.06.17: Udlicitering. Tag sprogcentret hjem til Aarhus
- Jyllands-Posten 11.06.17: Det er en investering at give unge en uddannelse

4. Løn- og ansættelsesforhold

4.1 Overenskomstforhold og –fornyelser

Sektionens medlemmer har forskellige overenskomstmæssige vilkår, og området er, som en følge af udliciteringerne, blevet yderligere fragmenteret i perioden.

Som nævnt i indledningen har vi nu 4 forskellige overenskomster, og samtidig er overenskomsterne i højere grad en ramme til at udmønte lokalt. Derfor er der fx stor forskel på hvor meget lærerne underviser og hvilke andre opgaver de har på sprogcentre.

Nedenfor omtales kort overenskomstfornyelserne i 2015 og de nye overenskomster med A2B og UCplus.

4.1.1 OK 15 - Kommunal

Der skete ikke ret meget nyt ved overenskomsten i 2015. Vi fik et arbejdstidsbilag og lovning på en evaluering af arbejdstid og arbejdsmiljø generelt på landets skoler.

Man må sige at dårligdommene ved indgrebet i 13 fortsætter. De steder, hvor TR og ledelse har et godt samarbejde, går det godt. To steder i landet har man en arbejdstidsaftale magen til den, man havde før 13. De steder, hvor samarbejdet ikke er godt, går det til gengæld ikke godt. Visse steder får man stadig ikke en brugbar arbejdsplan, arbejdstiden bliver lemfældigt eller slet ikke opgjort osv. Dog er tendensen en opblødning, fra fuld tilstedeværelse, til næsten fuld tilstedeværelse og fra ingen aftaler til nogle få aftaler fx om flextid.

Evalueringen blev sat meget stort op. Først lavede de forskellige organisationer, DLF, Uddannelsesforbundet og KL undersøgelser, som så indgik i et deskstudy, som dog ikke indeholdt konklusioner. Så gennemførte parterne 5 kæmpe møder med TRer, ledere og

kommunale chefer og direktører. På møderne foregik gruppearbejder på kryds og tværs, men tendensen var, at man blev spurgt om de gode eksempler ikke om frustrationer og uenigheder, og det billede, der blev tegnet i afrapporteringen, indeholdt heller ingen konklusioner. Der blev tegnet et meget uens billede. Det er mit indtryk at skoleforvaltningerne deltog, men i de kommuner, hvor sprogcentret ligger i en anden forvaltning, har man ikke kunnet få forvaltningen til at deltage. Vores tillidsrepræsentanter deltog massivt.

4.1.2 OK15 – FOAS

Igen var forhandlingerne vanskelige her. FOAS arbejdsgiverne følte sig pressede af at de kommunale sprogcentre kan presse mere undervisning ud af lærerne, og at de skulle konkurrere med UCplus og A2B som ikke havde overenskomst i foråret 15. FOAS ønskede sig yderligere lempelser i arbejdstidsreglerne. Det fik de dog ikke.

Vi fik et bilag med præciseringer af hvad der skal forstås som 'i tilknytning til undervisning' og hvilke opgaver, der ikke kan være en del af forberedelsestiden, men det er stadig meget svært lokalt at få fortolket reglerne, så der ikke drives rovdrift på lærernes forberedelsestid.

Lønmæssigt fik vi de lønstigninger, der fulgte af den statslige ramme, og ud over de generelle lønstigninger blev der lavet en ændring af tillægsstrukturen, så man fra januar 2016 fik et stort samlet tillæg, der indeholdt undervisningstillæg for de første 950 lektioner, og først egentlige undervisningstillæg derefter.

4.1.4 UCplus

I sommeren 2011 vandt UCplus et udbud af danskuddannelse og Uddannelsesforbundet rejste straks krav om en overenskomstdækning. Forhandlinger blev også iværksat, men det var vanskeligt at nå til en aftale og i midten af 2014 tog vi konsekvensen og indledte en blokade. I mange måneder var blokaden nærmest hemmelig, men i foråret 2015 var Odense Sprogcenter i licitation, og vi vidste at UCplus bød, så sektionen organiserede en demonstration ved Flakhaven i Odense i oktober. Hanne Pontoppidan var hovedtaler, men vi havde også talere fra Odense lærerkreds og fra LO.

Lærere fra Lærdansk Odense deltog og malede skilte, lærere fra andre sprogcentre kom tilrejsende. Tillidsrepræsentanterne fra erhvervsskolerne var samlede i Odense og gik med med deres røde faner, og kolleger fra de andre sektioner kom langvejs fra. Vi kom i lokalpressen og TV2 lokal-tv.

Herefter kom der gang i forhandlingerne igen, og d. 15 december 2015 underskrev Anders Bondo overenskomsten mellem Lærernes Centralorganisation og UCplus i festsalen på Arbejdermuseet. Overenskomsten med UCplus var Uddannelsesforbundets/LC's første overenskomst, der blev forhandlet i Dansk Industri.

Overenskomsten er et forsvar for de samlede vilkår for lærerne, men der er visse forskelle i forhold til både FOAS og den kommunale overenskomst. UCplus betaler 17,3 % i

pension, ligesom de øvrige, men for de 5,2 % gælder, at der er tale om frit valg mellem løn og pension (og fra 2017 kan beløbet også bruges til at købe seniordage for). Reglerne for barsel mv. er væsentligt ringere end på de 'gamle' overenskomster', både fordi der er ret til frihed i færre uger / færre situationer og fordi der ved overenskomstens indgåelse var et loft over betalingen på 145 kr. pr. time. Loftet er dog med overenskomstfornyelsen i 2017 blevet fjernet. Arbejdstidsbestemmelsen giver mere beskyttelse end den kommunale, men der er tale om undervisningslofter og ikke en fastsat forberedelsestid.

Da der er tale om en overenskomst, der er indgået i Dansk Industri, følger fornyelserne de private terminer for overenskomstforhandlinger, og overenskomsten er derfor blevet fornyet pr. 1. marts 2017. Udover lønstigninger er der kommet et særligt tillæg, der enten kan udbetales eller bruges til at købe seniordage for. Derudover er der kommet mere frihed ved barns sygedage og mulighed for at afholde (selvbetalte) omsorgsdage. Der har ikke tidligere været den mulighed.

4.1.3 A2B

Sidst på 2011 etablerede A2B deres første sprogcenter og Uddannelsesforbundet krævede overenskomst. Forhandlingerne blev kompliceret af, at A2B i sommeren 2013 aftalte med HK, at den overenskomst A2B havde for kontorområdet, også skulle gælde for underviserne. Der blev derfor holdt møder med HK, også på højeste niveau, og der blev fastholdt et pres på A2B. Presset blev dog først rigtigt stærkt, da vi fra starten af 2017 havde en blokade sammen med Lærernes Centralorganisation og alle lærerforeningerne samt gymnasielærerne og magistrene.

I første halvår af 2017 tog sektionsbestyrelsen rundt til forskellige A2B sprogcentre, hvor vi stod udenfor med faner og skilte og delte muffins og flyers ud. Aktionerne foregik med smil og højt humør. Vi fik hver gang god respons fra både kursister og lærere som kom ud i pauserne og fik en muffin. Vi fik også positive reaktioner fra forbipasserende og uddelte mere end 2000 muffins i alt. Meget få sagde, nej tak. Vi fik også gode indlæg i lokalpressen.

I juni 2017 lykkedes det endelig at overenskomstdække A2B.

A2B er medlem af Dansk Erhverv og overenskomsten løber, ligesom UCplus-overenskomsten til udgangen af februar 2020. Der er lavet et lønforløb, der matcher området og med et undervisningstillæg for undervisning ud over 680 timer. Arbejdstidsreglerne er magen til UCplus', og barselsregler mv. følger de statslige regler ligesom FOAS.

4.2 Sager

Sekretariatet behandler mange sager - ofte i tæt samarbejde med tillidsrepræsentanterne. Nedenfor er der givet eksempler på dette.

4.2.1 Udlicitering

I beretningsperioden har rigtig mange sprogcentre været i udbud. Sekretariatet forsøger i de situationer at sikre, at kommunerne dels anvender arbejdsklausuler, der betyder, at kommunen stiller krav til skolerne om, at de skal give de ansatte vilkår der svarer til dem, der er gældende i henhold til landsdækkende overenskomst, og dels at kommunen indskriver et krav om, at en eventuel ny leverandør skal overtage de medarbejdere, der er ved opgaven hos den gamle leverandør.

Kommunerne lytter nogen gange og andre gange ikke.

Nedenfor omtales et par af de store eller bemærkelsesværdige udliciteringer, der har været i den forløbne periode.

4.2.1.1 Udlicitering i Ringkøbing-Skjern

Opgaven blev sendt i udbud i 2015, og var (så vidt vides) det første eksempel på, at danskuddannelse blev sendt i udbud på en måde, hvor det var den sidste 25-øre i tilbuddet, der ville være udslagsgivende, idet pris talte 100 %. Normalt vælger kommunerne en model for udbud, hvor en del af 'karaktergivningen' kommer fra en vurdering af en række kvalitetsparametre.

Lærdansk genvandt opgaven, hvilket er påfaldende i en situation, hvor hverken UCplus eller A2B havde overenskomst.

Pt. har Næstved et udbud, der også ser ud til at ville blive afgjort af den laveste pris og København, der har et udbud på vej, har haft overvejelsen, men frafaldt igen pga. et godt benarbejde fra lokale folk.

4.2.1.2 Udlicitering i Esbjerg, Varde og Vejen

Et eksempel på en udlicitering, der blev håndteret dårligt, er udliciteringen i Esbjerg, Varde og Vejen med overtagelse 1. januar 2017.

Først blev udbudsmaterialet trukket tilbage af to omgange, fordi der blev klaget over det, men på trods af dette blev overtagelsesdatoen ikke ændret. Så blev buddet afgjort og underskrevet et par uger før jul med ikrafttræden 1. januar. Det medførte kaos de første uger i januar, fordi intet var på plads, og kommunen forlangte undervisning fra d. 2. januar. Der var ingen borde, stole, tavler, bøger, computere, kopimaskiner ikke engang papir. Det er en helt urimelig situation at sætte sprogcentret og lærerne i.

Uddannelsesforbundet og lærernes A-kasse deltog i flere klubmøder, og vi holdt tæt kontakt til tillidsrepræsentanten.

AOF overtog undervisningen fra Lærdansk og heldigvis fik langt de fleste af de tidligere medarbejdere arbejde ved AOF. På den baggrund har Uddannelsesforbundet rejst krav om, at AOF anerkender, der har været tale om virksomhedsoverdragelse. Det er endnu uvist, om AOF vil anerkende dette.

4.2.1.3 Udlicitering i Tønder

Et andet eksempel sås i Tønder i begyndelsen af 2017, hvor processen var så langt, at A2B var blevet udråbt til vinder, men en henvendelse fra Uddannelsesforbundet og fra en af de ikke-vindende parter betød, at Tønder kommune trak det hele tilbage, fordi en arbejdsklausul ikke var formuleret klart nok. Særligt i en situation med A2B som ikke-overenskomstdækket, var arbejdsklausulen af meget stor betydning, da den udgør et pålæg til vinderen om at give løn- og arbejdsvilkår, der ikke er ringere end de vilkår, der fremgår af landsdækkende overenskomst.

Tønder kommune har her i september på ny udbudt opgaven og denne gang med en klart formuleret arbejdsklausul.

4.2.1.4 Aktuelle og kommende udbud

Rigtig mange kommuner er i øjeblikket i gang med en udbudsproces: Sønderborg, Hjørring, Rebild, Mariager Fjord, Favrskov, Brønderslev, Næstved og Tønder.

Af hele denne gruppe af kommuner, der pt. har udbud af danskuddannelse, skiller Sønderborg sig desværre ud som den eneste kommune, der har indskrevet en forpligtelse til at overtage personalet på virksomhedsoverdragelseslovens vilkår (og de har varslet, at det vil de ikke gøre næste gang).

Københavns kommune har i længere tid arbejdet med at sende danskuddannelsen af de selvforsørgende i udbud. Det er første gang opgaven sendes i udbud i København og det erklærede formål er at spare (mange) penge, da kommunen kan se frem til en kraftig reduktion i refusionen. Der har været gjort et stort arbejde fra de lokales side for at påvirke det politiske udvalg i retning af virksomhedsoverdragelse, ligesom det er lykkedes at få forvaltningen fra deres første bud om, at der udelukkende skulle vurderes på pris. Forbundets formand, Hanne Pontoppidan, har også lavet en henvendelse til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og holdt møde med borgmesteren på området, men i skrivende stund ser det ud til, at området er blevet offer i kommunens budgetforhandlinger, hvilket betyder, at der formentligt kommer et udbud med meget stor vægt på prisen og ingen garantier for fortsat ansættelse for lærerne.

I flere af kommunerne, der stod overfor udlicitering, begyndte man allerede i 2016 at forlænge aftalerne med aktuelle udbydere med henvisning til "kommende lovændringer". Mange medlemmer har derfor oplevet lange perioder, hvor de ikke har vidst, om de var "købt eller solgt". Set fra kommunernes side, har det handlet om ikke at indgå kontrakter, som senere vil vise sig at være en økonomisk belastning. Sammenholdt med at ingen sprogcentre har givet underskud de sidste mange år, er medlemmernes ekstra uvished en urimelig stressfaktor, som kommunerne med åbne øje gør sig skyldig i.

Aarhus var en af de kommuner, der længe har været på vej i udbud, men kontrakten med Lærdansk er blevet forlænget til udgangen af 2018.

4.2.2 Problemer med løn i København

I en længere periode fik lærerne på det kommunale sprogcenter i Kbh CBSI forkerte tillæg. Uddannelsesforbundet har på en række møder med Københavns Kommune fremlagt og fulgt op på dokumentation for, at lærerne på sprogcentret ikke fik de tillæg, som de var berettiget til. Sagen er afsluttet med udbetalinger til lærerne. Lærere på CBSI fik efterbetalt i alt 1.120.852 kr. i løn.

4.2.3 Problemer med overførsel af overarbejde i Frederikshavn

Efter to år med overarbejde for lærerne på AOF Nord Sprogcenter Frederikshavn opstod der uenighed mellem de ansatte og ledelsen om, hvordan opgørelsen af overtiden skulle fortolkes, hvorvidt der var tale om overarbejde, eller om det i virkeligheden var ferie, der ikke var blevet afholdt.

Uddannelsesforbundets sekretariat gik ind i sagen og efter lange forhandlinger lykkedes det at sikre de ansatte, at overarbejdet blev udbetalt.

Aftalen betød, at de 10 berørte lærere fik udbetalt i alt 515.000 kroner for overarbejdet i perioden 2011-2013. Desuden blev der afsat en pulje på 70.000 kroner, der i 2016 blev brugt på såkaldte velfærdsfremmende initiativer på arbejdspladsen.

4.2.4 Problemer med løn i Kolding

Kolding kommune forsøgte, at halvere den lokalt aftalte løn for lærerne ved Sprogskolen Kolding. Forvaltningen forsøgte at inddrage den centralt aftalte trinstigning fra april 2016 i forhandlingen af lokalløn. Samtidigt forsøgte forvaltningen at fastholde lønsummen for en forhåndsftale indgået i 2013, hvor der var 24 lærere ansat, i en fordeling til de nu 54 ansatte lærere. Vi har afvist begge dele, og vores krav til det økonomiske råderum er imødekommet. Tvistløsningssystemet har været anvendt, og niveau 1 forhandlingen blev afsluttet 18. april 2017.

Lønnen er nu omlagt fra enhedstillæg (A08) til konkret afregning for undervisning i kombination med forhåndsftaler for funktioner. Udover en lønstigning modtager alle lærere en positiv regulering indeholdende trinstigningen fra april 2016, som kommunen har tilbageholdt i forhandlingsforløbet. Lønstigningerne spænder fra 500 til 3.000 kr. pr. måned og reguleringerne af tilbageholdt løn ligger generelt på 10.000 kr. Lærerne blev informeret ved et klubmøde samme dag som forhandlingen blev afsluttet. Der var tilfredshed med resultatet hos tillidsrepræsentanten og medlemmerne.

4.2.5 Problemer med arbejdsmiljøet i Lærdansk Aarhus

Der har gennem årene været mange problemer med arbejdsmiljøet i Lærdansk Aarhus, hvor mange lærere har følt, at særligt den øverste leder forpestede arbejdsmiljøet. Gennem 2016 skærpedes situationen og både sekretariatet og medlemmer af sektionsbestyrelsen arbejdede for at bakke op om tillids- og arbejdsmiljørepræsentanternes arbejde. Før sommerferien fik medlemmer af byrådet øje på, at der var problemer, og den opmærksomhed førte hurtigt til, at den daværende leder fratrådte.

5. Uddannelses- og arbejdsmarkedspolitik

Lov og bekendtgørelser om danskuddannelserne og vores kursisters vilkår ændres hele tiden. For nylig fejrede minister Inger Støjberg, som har været minister for området de sidste 2 år, at hun havde lavet 50 stramninger. Det er næsten umuligt at følge med.

Bl.a. reglerne for permanent ophold og statsborgerskab ændres hele tiden, efter en lettelse under Thorning regeringen er der nu strammet igen i 2015. Det er urimeligt, at folk der gennem mange år arbejder på at opfylde reglerne aldrig kan vide, om det er de samme regler, der gælder næste år. Derudover er det et problem, at prøverne i dansk ikke kun viser, om kursister har lært det dansk, de skal, men også bliver afgørende for, om de kan få permanent ophold og statsborgerskab. Især giver det ingen mening, at Prøve i dansk 1 ikke giver adgang til statsborgerskab. Danskuddannelse 1 kursisterne kan jo ikke bare vælge at medbringe en længere skolebaggrund med tilbagevirkende kraft.

I foråret 2016 indgik fagbevægelsen, arbejdsgiverne og regeringen en trepartsaftale om integration. Efterfølgende i finansloven for 2017 indgik aftalen som en besparelse uden, at det var aftalt med parterne.

Aftalen og den efterfølgende lovgivning indeholdt en forenkling af uddannelserne, idet arbejdsmarkedsrettet dansk nu skal være en del af danskuddannelserne, og at alle kursister herefter nu får samme tilbud. Der er også sket en forenkling af henvisningskategorier, så der nu kun er to. Arbejdstagere, studerende og familiesammenførte til arbejdstagere og studerende er den ene kategori, herefter benævnt arbejdstagere. Flygtninge og øvrige familiesammenførte er den anden kategori.

Arbejdstagere får herefter et klippekort til 6 moduler, som skal afsluttes indenfor 5 år efter ankomsten. Det støtter Uddannelsesforbundet, men vi mener, det er problem, at kursisten forbruger et ekstra klip, hvis hun ikke bliver færdig med et modul tids nok. Derudover skal kursisten betale et depositum ved starten af hvert modul, som så tilbagebetales efter bestået modultest.

Flygtninge får intet klippekort, men har også 5 år til deres danskuddannelse. De skal i praktik straks efter ankomsten til kommunen og må max få 15 lektioner om ugen. Vi støtter at flygtninge kan sendes i praktik, under forudsætning af, at det er meningsfuld praktik. Kursisterne skal faktisk have mulighed for at bruge og helst systematisk træne dansk i praktikken, og der skal være en reel opkvalificering og chance for at få job. Vi mener, at praktikken ikke bør have et omfang, så kursisterne ikke har kræfter til at følge deres danskuddannelse, og at kursisterne bør have mulighed for at gennemføre modul 1 og 2 på deres danskuddannelse, før praktik giver mening.

Samtidig blev det besluttet, at ministeriet skal føre tilsyn med, om kursisterne bliver korrekt indplaceret på danskuddannelserne. Det glæder vi os til, for vi har mange indikationer på, at kursister indplaceres for lavt, fordi sprogcentrene ikke har økonomi til at give tilstrækkeligt med undervisning til, at kursisterne kan bestå den danskuddannelse deres uddannelsesbaggrund tilsiger.

Uddannelsesforbundet arbejder for, at danskuddannelsestilbuddet på sprogcentre bør være et offentligt finansieret tilbud, så længe kursisterne har progression. Og at kursisterne indplaceres og får den tilstrækkelige tid til at gennemføre, den danskuddannelse deres uddannelsesbaggrund berettiger dem til.

5.1 Lovgivning og høringssvar

Bestyrelsen forholder sig løbende til de forslag til lovændringer, bekendtgørelser mv., der kommer på sektionens område. Uddannelsesforbundet er høringsberettiget, og i den forløbne periode har forbundet afgivet otte høringssvar indenfor dette område. De 8 høringssvar kan ses på forbundets hjemmeside [her](#).

6. Afsluttende bemærkninger

Beretningen uddybes ved sektionsformandens mundtlige beretning på generalforsamlingen den 29. september 2017.

Bilag 1

Sektionen for lærere i dansk som andetsprog – Repræsentationer

Repræsentantskabet:

- Jørgen Andersen, Kaj Marx, Finn Milling, Dorthe Hecht, Dorit Selmer, Ebba Charlotte Rye og Thea Lund Holst

Hovedbestyrelsen:

- Anna Konstantelos Birke

OBU- og FVU-sammenslutningen

- Ebba Charlotte Rye

I beretningsperioden har sektionsbestyrelsesmedlemmer indgået i følgende eksterne repræsentationer:

LC's repræsentantskab:

- Anna Konstantelos Birke

FTF's kongres:

- Anna Konstantelos Birke

Samrådet med Dansk Magisterforening:

- Anna Konstantelos Birke

Undervisningsministeriets arbejdsgruppe vedr. efteruddannelse af lærere ved sprogcentre:

- Anna Konstantelos Birke og Dorthe Hecht

Aarhus Universitets arbejdsgruppe vedr. Dansk som Andetsprogsuddannelsen:

- Anna Konstantelos Birke og Dorthe Hecht

Branchearbejds miljørådet for undervisning og forskning:

- Anna Konstantelos Birke

Dansk Sprognævns repræsentantskab

- Dan Sæderup